

Til: Skatteutvalget
Fra: Unio v/Erik Orskaug
22.10.2021

Innlegg i referansegruppa for Skatteutvalget 22.10.2021

Prinsippene fra 1992 må videreføres: Brede skattegrunnlag gir grunnlag for større skatteinntekter eller lavere satser, helst på arbeid. Likebehandling av investeringer, finansieringsformer og virksomhetsformer. Fordelingshensyn må stå like sentralt som effektivitetshensyn og i mange tilfeller er det ikke strid mellom disse sentrale prinsippene. Nytt er at skattesystemet i langt større grad må brukes for å bidra til å løse klima- og miljøutfordringene.

- Grunnrenteskatter, formuesskatter, eiendomsskatter og enkelte miljøavgifter vil kunne tilfredsstillende kravene til både effektivitet og fordeling. Både OECD, IMF og ILO har uttalt at det vil være vekstfremmende å vri noe av skattebyrden bort fra de med lavere inntekt og formue og over på de med høy inntekt og formue.
- Forrige regjering har gjennomført et skifte fra netto- til bruttoskatt for personer (fra 28 til 22 pst), det styrker isolert sett progressiviteten i personbeskatningen
- 6,3 pst lavere marginalsattesats på aksjeinntekt enn på lønnsinntekt (når vi tar med arbeidsgiveravgiften) gjør det lønnsomt å ta ut reell arbeidsavkastning som aksjeinntekt, gapet bør tettes
- Modellen tåler noe høyere overskuddsskatt enn nettoskatt for arbeid (om økt overskuddsskatt er mer effektivt enn å bare ta økningen på utbytteskatten)
- Aksjonærmodellen og fritaksmetoden gitt uheldige utslag, skatt skal være etter evne, høye inntekter skal ha høyere effektiv inntektsskatt enn middels inntekter, tilbakeholdte overskudd i holdingselskaper gir lavere effektive skattesatser for de rikeste
- Lik verdsetting for formuesskatteformål, mye å gå på, men store bunnfradrag som skjerner de laveste formuene, det samme prinsippet bør kunne brukes på en mer generell eiendomsskatt
- Gravlegg «arbeidende kapital» og skattlegg all formue, utred progressiv formuesskatt
- Slå et slag for skatteinngangen, ansett 100 skatterevisorer

Grunnrenteskatter gir bredere skattegrunnlag og sikrer effektivitet og fordeling.

- Norge med lang tradisjon og stor suksess med å skattlegge grunnrente
- Grunnrente tilfredsstiller krav både til effektivitet og fordeling
- Viktig sak for Unio i 20 år
- Det politiske Norge har abdisert, ene forslaget etter det andre skytes ned
- Så dukker en tidligere Høyre-statssekretær og Norge 2025 opp
- Følgende næringer er klare kandidater: havbruk, oppdrett, fiske, havvind, landvind, telesektoren, næringsseiendom i sentrale strøk
- Utvalget må komme med et samla forslag til grunnrenteskatter på alle aktuelle områder, rett utforma er dette effektive ikke-vridende skatter som bare treffer de som faktisk høster

grunnrente eller har betydelige fordeler av fellesskapets investeringer, disse skattene har også gode fordelingsvirkninger

- I kraftsektoren er det stort rom for å stramme til grunnrentebeskatningen, ikke la stort offentlig eierskap være en unnskyldning for ikke å gjøre det, finn praktiske løsninger for å ta hensyn til konsesjonskraft/vilkår
- 2020-skatteendringene i oljebeskatningen bør reverseres, med dagens priser og etterspørsel ville ingen funnet på å foreslå det som ble gjort på forsommeren 2020. Disse skattelettelsene bidrar til å trekke investeringsnivået opp 30 mrd. kroner i 2023 og 2024 etter at de går tilsvarende ned i de to foregående årene. Det gjør det vanskeligere å få opp investeringsaktiviteten på fornybar som den samme næringen har et viktig ansvar for
- Kommunal skattlegging av el-sparkeykler og annet som legger beslag på knappe areal i byer og tettsteder, i den grad dette må reguleres i en skattelov bør utvalget vise hvordan

Grønne skatter må få en langt større rolle i skattesystemet og det grønne skiftet. Det må gis kompensasjon der miljøavgifter treffer sosialt urettferdig.

- Skattesystemet må i langt større grad ta hensyn til klima- og miljøutfordringene
- CO2-avgiften skal reelt opp i 2000 kroner per tonn i 2030; å utsette opptrappingen vil gjøre det vanskeligere og dyrere å nå utslippsmålene, alle anvendelser må omfattes av avgiftsøkningene
- FN sier at naturmangfoldskrisa er like alvorlig som klimakrisa. En riktig utformet naturskatt el. er et effektivt virkemiddel for å sette en pris på aktivitet som bidrar til nedbyggingen av natur og reduksjon i artsmangfold
- En sterk økning i enkelte miljøavgifter vil ramme sosialt urettferdig. Dette må kompenseres gjennom skattesystemet eller andre ordninger som treffer de gruppene som rammes hardest